

Báthori Csaba

Elemi szonettek^I

Báthori Csaba új kötete százkilencvenkilenc szonettet fog össze. A költő sűrű, lényeges és súlyos kijelentéseket görgető darabjaiban életünk örök kérdéseit feszegeti: a derű, az elmúlás és a szerelem tapasztalatait rögzíti, a holtak hatalmát és az élők felelősségét határolja el, és bizonyos lírai önvizsgálat állomásait és szellemi szüredékeit eleveníti meg.

A kötet olvastán úgy érezzük: a költői kifejezés megrázó formában tükrözi itt az élet részzigazságait, s már ez is értelmessé teszi mindennapjainkat. Báthori Csaba szonett-könyve: az olvasónak kínált költői vigasz, értelmi és érzelmi ajánlat, művészi összegzés, – úgy is mondhatnánk: a mélység leltározása. Segít visszanyerni költészetbe vetett bizalmunkat, mert pontosan érzékelteti, ami belső és külső világunkban láthatatlan.

Mint egy nagy kő

Boldogság az is, megválni a tompa magánytól, – a fák közt bujkál a kék ég:
a szőke törzs, a gallyak vézna csontja
nyugszik már, mert megtalálta a békét

fenn a magasban. S te fekszel a fűben
és mondod: nézd, úszik velem a tenger...
Ami nagy s kicsi, arról egyre hűbben
kell beszélni, egyszerre, türelemmel.

Mi a magány? csak koravén halál.
Semmi nincs fenn a világegyetemben,
ami lenn a szívben valószínűtlen.

Isten s szerelem egyedül talál
meg, – ahol vagyok, ott mindig helyem nő:
nem szülök, nem származom, mint egy nagy kő.

¹ A kötet a 2013. évi Ünnepi Könyvhét Napkút Kiadó gondozta újdonsága

Egyetlen hangom

Egyforma napoknak gyönyörúsége,
kósza sugarak vad szomorúsága,
szív emberforma istentagadása,
éjszaka ezerláz-termő sötétje, –

élnem úgy lehet, ahogy lehetetlen,
ahogy a földön meghízik a semmi...
ne rettegj, szív, ne rettegj tükröződni
és erősödni mind hitetlenebben.

Nem végezhetek előbb a világgal,
mint más, – nem kophatok le mint a székláb
vagy nyirokban elkorhadt uszadékfák.

Egyetlen hangom ez a pár tömény dal,
kincsem koponyám pár hajszál ezüstje
s minden szakadék közös anyanyelve.

Szemben az árral

Igen, láttalak, ó, de nem olyannak
láttalak, amilyen csoda ma vagy.
Igen, látlak, de hol van az az évszak,
amelyben egyszerinek láttalak.

Szemed ugyanaz a más, és a pillád
szűnyoglába mind percen az időben, –
ha most a köztes időt letakarnád,
egykor és most is maradnál időtlen.

Hozzád suttogással, lucskos agyarral
léptem s messzire iszkoltam a téiben,
láthattad, hogy ne kelljen hazatérnem

soha többé. Te most, hangtalan is dal
vagy, – mi meg ketten: földalatti egyház,
melyet folyton megteremt az özönvíz.

Fantázia

A víz, az ár ma már, – örvény a hullám,
saját életem útja nem talál rám,
üres az ember, sokat visz a hátán
bár, s világot keres világa múltán.

Ha lenne könnyű újjászületésem,
sikerülne két végtelent megéernem:
egyvet veled lenn a föld közelében,
másikat fenn az ismeretlen égen.

Csak fény is jöjjön el a csillagokhoz,
s ha valaki a hanghoz lelket is hoz,
soha nem mondom majd, hogy istenem rossz.

Nem fáj már akkor, hogy éppen ki lettél,
mert magasabb vagy minden elevennél, –
aki csak van, boldogabb annál aki megtér.

Újév, új idő

Újév, – a múlt évben már nem halunk meg.
Szeretjük mindazt, aki nem halott.
Imádom őt, aki még nem vagyok,
imádom ezt a föld fölötti földet.

Öregebben, így, eggyel több az emlék.
Nem a boldogság köt többé a földhöz,
hanem ahogy a számhoz csendet ötvöz
a napokkal vonuló végtelenség.

Minden perc együtt tűnik el egyetlen
égi lejtőn. Miközben a napoknak
száma földereng, egyre hevesebben

nyugalmat vennénk minden terheken.
Egyféle súly gyötrelem, szerelem, –
holtak és múltak magasan lakoznak.